

บทที่ 3

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การทำวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้ใช้แบบสอบถาม 2 แบบ คือ

1. แบบสอบถามด้านผู้บริหาร ผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้ใช้แบบสอบถามนี้กับกรรมการผู้จัดการ หรือ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล และสัมภาษณ์ควบคู่กับการใช้แบบสอบถาม
2. แบบสอบถามด้านคนงานหรือพนักงาน โดยใช้แจกแบบสอบถามแก่พนักงาน ซึ่งมีเงินเดือนประจำ และคนงานที่ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน และสุ่มสัมภาษณ์พนักงาน หรือคนงานบางคน

การใช้แบบสอบถามทั้ง 2 แบบนี้ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากทั้ง 2 ฝ่ายว่า มีความขัดแย้ง หรือตรงกันเพียงใด เพื่อให้วิทยานิพนธ์ชุดนี้มีความสมบูรณ์

บริษัท และกิจการที่ดำเนินอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน ตั้งแต่เริ่มต้นเปิดนิคมอุตสาหกรรมบางชันจนถึงปัจจุบัน มีทั้งสิ้น 60 โรงงาน คือ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อบริษัท/ห้างหุ้นส่วน ในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น

ลำดับ ที่	รายชื่อ	พื้นที่-ไร่ งาน-ตร.วา	ผลิตภัณฑ์	จำนวน พนักงาน	หมายเหตุ
1	บ. บุรพาการไฟฟ้าอุตสาหกรรม จำกัด	10-0-90.2	มอเตอร์, อะไหล่ เครื่องไฟฟ้า, เครื่องวัดปริมาณ- การใช้ไฟฟ้า และ ชิ้นส่วนรถยนต์	238	
2	บ. แสงทิพย์ จำกัด	9-2-76.2	อุปกรณ์และวัสดุ ก่อสร้าง	98	
3	บ. เมททัล จำกัด	6-1-47	งานประกอบเกี่ยว กับเหล็ก	30	
4	บ. เซ้าท์อีสต์เอเชียฟาร์มาซูติ- คอล จำกัด	4-0-98.6	ยารักษาโรค	16	
5	บ. เมโทรโพลิแทนโปรดักส์ จำกัด	5-2-01	วัสดุก่อสร้าง	91	
6	บ. อรุณา จำกัด	2-1-09	อุปกรณ์เครื่องเขียน	55	
7	บ. สยามร่วมมิตร จำกัด	5-0-21.2	อาหารและขนม - หวาน	330	
8	บ. ชันไทยเคมีอุตสาหกรรม จำกัด	2-3-84.1	เคมีภัณฑ์	16	
9	บ. คอมพาวด์ เคลย์ จำกัด	7-0-33	ดินผสม	30	
10	บ. กรุงเทพอิเล็กทรอนิกส์ อินเตอร์โพรส จำกัด	10-1-07	เครื่องไฟฟ้าใน ครัวเรือน อะไหล่จักรยาน- ยนต์	70	

ลำดับ ที่	รายชื่อ	พื้นที่-ไร่ งาน-ตร.วา	ผลิตภัณฑ์	จำนวน พนักงาน	หมายเหตุ
11	บ. ไทยอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม จำกัด	8-3-95	เทปและเครื่องรับวิทยุ	130	
12	บ. อีซูมิบิสตันแมนูแฟคเจอร์ จำกัด	16-0-00	ลูกสูบรถยนต์	53	
13	บ. บางชันเบนเนอเรล เอเชม-บลี จำกัด	51-0-95	ประกอบรถยนต์	194	
14	บ. แมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	12-3-60	เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง	227	
15	บ. สยามเทคนิคอุตสาหกรรม จำกัด	6-1-71	อะไหล่รถเครื่องยนต์	100	
16	บ. อุตสาหกรรมอลูมิเนียมสำเร็จรูป จำกัด	8-0-18	อุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์อลูมิเนียม ติดตั้งกระจกทุกชนิด	65	
17	หจก. เอ็ม.พี. เซรามิค	3-0-00	กระเบื้องเคลือบ-ลวดลาย	65	
18	บ. ไทยยงฮงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	3-1-40	พัดลม	40	
19	บ. เอ.อาร์.อี. จำกัด	7-3-86	คอนกรีตอัดแรง	50	
20	บ. ไอเรียลดีสสยาม จำกัด	6-1-78	เสาเข็ม คอนกรีต	21	
21	บ. วันไทยอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด	11-2-60	บะหมี่สำเร็จรูป	300	
22	บ. โรงงานไทยเซน จำกัด	5-0-49	อะไหล่รถจักรยาน. จักรยานยนต์. วงล้อ	190	
23	บ. เฮลซ์เทร็ดดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	4-0-11	น้ำหวาน	40	

ลำดับ ที่	รายชื่อ	พื้นที่-ไร่ งาน-ตร.วา	ผลิตภัณฑ์	จำนวน พนักงาน	หมายเหตุ
24	บ. ชันชันอินดัสเทรียล (1977) จำกัด	3-0-22	ครีมซักฟอก. พง ซักฟอก. เคมี	30	
25	บ. วี.เอส. เฟล่าวอร์ส จำกัด	3-1-67	ดอกไม้พลาสติก	50	
26	บ. ยูเนียนพลาสติกแมนูแฟค- เจอร์ริง จำกัด	24-3-60	พลาสติก. โลหะ หล่อแม่พิมพ์ทั่วไป ชุบโครเมียม	320	
27	บ. กรุงเทพยูเนียนแมนูแฟค- เจอร์ริง จำกัด	-	แกนกวอด้าย. ชิ้น ส่วนพลาสติกสำหรับ ตู้เย็น	31	
28	บ. ยูเนียนไทย นิธิบัน จำกัด	9-0-38	เทปเหนียว	113	
29	บ. ยูเนียนไพโอเนียร์ จำกัด	21-0-70	สายยางยืด	296	
30	บ. สยามธานีเฟอร์นิเจอร์ จำกัด	21-3-28	เฟอร์นิเจอร์ไม้	347	
31	บ. ฮั่งฮงเส็ง จำกัด	2-0-52	สี	8	
32	หจก. แพนแลป	4-0-07	ยาแผนปัจจุบัน เครื่องอุปโภค บริโภค	7	
33	บ. ฮาวายไทยเอ็กซ์พอร์ต จำกัด	6-2-68	เฟอร์นิเจอร์หวาย	339	
34	บ. ที.เอ็ม.เพนท์ จำกัด	2-0-00	สี	15	
35	บ. สโนว์เซ็ม (ประเทศไทย) จำกัด	5-0-00	สีซีเมนต์ และ น้ำยากันซึม	33	
36	บ. เคหะอุปกรณ์อุตสาหกรรม จำกัด	6-0-00	เครื่องประดับไม้. ของใช้ในครัวเรือน	161	

ลำดับ ที่	รายชื่อ	พื้นที่-ไร่ งาน-ตร.วา	ผลิตภัณฑ์	จำนวน พนักงาน	หมายเหตุ
37	บ. ไทโยอิงค์ (ประเทศไทย) จำกัด	3-0-85	หมึกพิมพ์ทุกชนิด และอุปกรณ์การ พิมพ์	24	
38	บ. กรรณสูต เยนเอรัลแอส เซมบลี่ จำกัด	16-0-40	ประกอบรถยนต์	400	
39	บ. ออโตพาท อินดัสตรี จำกัด	-	แปรรูปโลหะ. ผลิตชิ้นส่วน และ เครื่องมือ	185	
40	บ. ยิงเจริญสูตสาหกรรม จำกัด	3-0-00	สีน้ำพลาสติก. สีน้ำมัน. สีโป้ว พลาสติก. สีโป้ว รถยนต์. แร็ดขัด พื้น ยาขัดสีรถ- ยนต์	18	
41	หจก. โชติกิจอุตสาหกรรม จำกัด	2-0-12	พลาสติก	6	
42	บ. อุตสาหกรรมแก้วกรุงเทพ จำกัด	2-0-12	แก้วทนไฟ	43	
43	บ. เอื้อวิทยาอุตสาหกรรม จำกัด	2-0-12	เครื่องปรับอากาศ	42	
44	บ. แอ็ดฮีสฟัส (ประเทศไทย) จำกัด	5-0-00	กาว. เคมีในด้าน ก่อสร้าง	46	
45	บ. สีชิกม่า (ประเทศไทย) จำกัด	5-0-00	สีอิมัลชัน (น้ำมัน ชักเงาและรองพื้น)	43	

ลำดับ ที่	รายชื่อ	พื้นที่-ไร่ งาน-ตร.วา	ผลิตภัณฑ์	จำนวน พนักงาน	หมายเหตุ
46	บ. ไชยคราฟท์ จำกัด	2-3-50	เฟอร์นิเจอร์หวาย	223	
47	บ. แสงอุทัยวิศวกรรม จำกัด	5-1-50	เครื่องใช้สแตนเลส, ถังแก๊สและแก้อี	83	
48	บ. ไทยน้ำทิพย์ จำกัด	3-1-60	ถังไม้	23	
49	บ. สยามอินชูลเตอร์ จำกัด	19-0-15	เครื่องปั้นดินเผา สำหรับผลิตภัณฑ์ ไฟฟ้า	200	
50	บ. วี.ดี.ซี. ปาร์เก้ จำกัด	2-0-6	พื้นปาร์เก้	17	
51	บ. สุโกศลมาต้ออุตสาหกรรม จำกัด	45-2-25	ประกอบรถยนต์- มาสด้า	323	
52	บ. เตลีสู่ดส์ จำกัด	6-0-29	นม เนย น้ำผลไม้	17	
53	หจก. บรรยงเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด	3-2-81	อุปกรณ์เครื่องไฟฟ้า	17	
54	บ. อาเซียน จำกัด	4-3-68	ลูกถ้วยไฟฟ้า	70	
55	บ. โพลีเมอร์ จำกัด	2-3-87	ถังพลาสติก	8	
56	บ. อัครวุฒิ จำกัด	2-1-09	อุปกรณ์เครื่องเย็บ	10	
57	บ. สหพันธ์ส่งเสริมการเกษตร จำกัด	2-0-0	เคมีภัณฑ์	-	
58	บ. เอ.พี.ซี. อุตสาหกรรม จำกัด	9-2-88	สีน้ำมัน	-	
59	บ. มั่นชัย อุตสาหกรรม จำกัด	2-0-88	แชมพู	30	
60	บ. อาร์เธอร์อินดัสเตรียล จำกัด	7-2-97	กระเบื้องยางปูพื้น	-	

ประเภทของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น
(จากแบบสอบถามและข้อมูลของการนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น)

ลำดับ	ประเภท	จำนวน (โรงงาน)	พื้นที่ ไร่-งาน-ตร.วา
1	ประกอบรถยนต์	4	112-3-60
2	อุปกรณ์เครื่องยนต์ ไฟฟ้า และ อะไหล่ต่าง ๆ	11	69-26.2
3	สี และ เคมีภัณฑ์	11	43-0-31.1
4	อาหาร และ ยา	6	39-0-30.8
5	วัสดุก่อสร้าง และ เฟอร์นิเจอร์	11	90-0-34.2
6	เซรามิค	5	34-0-28
7	อื่น ๆ	12	90-3-88
	รวม	60	496-0-75.6

โรงงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีทั้งสิ้น 45 โรงงาน จากจำนวน 50 โรงงานที่เปิดดำเนินงาน โรงงานที่เหลือเป็นโรงงานที่เลิกกิจการบ้าง มีคดีฟ้องร้องกันอยู่และไม่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ และโรงงานร้อยละ 85 ของโรงงานทั้งหมดได้ดำเนินกิจการอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงว่านิคมอุตสาหกรรมบางชั้นได้ประสบความสำเร็จมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล - ด้านผู้บริหาร

สาเหตุที่ผู้บริหารของโรงงานต่าง ๆ มาตั้งกิจการในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้นนี้ เพราะ

1. มีแหล่งทำเล ที่เหมาะสมสำหรับตั้งโรงงาน และเสียค่าใช้จ่ายน้อย
2. การขออนุญาตตั้งโรงงาน ขอบิประกอบกระดำเนินการได้ง่าย
3. มีสาธารณูปโภคพร้อมทุกอย่าง เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์
4. ไม่อยู่ในเขตชุมชนชน สามารถดำเนินกิจการด้านโรงงาน เป็นไปด้วยความ

สะดวกสบาย

5. การขออนุญาตกับทางราชการในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวก และคล่องตัว

สถานที่ทำงานในโรงงาน

ตารางที่ 1

สิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนโรงงาน	จำนวนทั้งหมด 45 โรงงาน ร้อยละ
ระบบถ่ายเทอากาศที่ดี	45	100
ระบบขจัดเขม่าและควัน	15	33.33
ระบบป้องกันเสียงอีกทีจากเครื่องจักร	16	35.56
มีแสงสว่างเพียงพอ	45	100
สถานที่ทำงานจัดให้มีความสะอาดอยู่เสมอ	36	80
ระบบป้องกันน้ำท่วม	14	31
สถานที่ทำงานไม้คับแคบ เพียงพอแก่การทำงาน	45	100
มีเครื่องป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร	40	80

โรงงานทั้งหมดจะมีระบบถ่ายเทอากาศที่ดี มีแสงสว่างเพียงพอ และสถานที่ทำงานที่เหมาะสมสำหรับการทำงานของคนงาน มีเพียงร้อยละ 33.33 ของโรงงานที่มีระบบขจัดเขม่าและควัน ร้อยละ 35.56 ของโรงงานมีระบบป้องกันเสียงอีกทีจากเครื่องจักร ซึ่งจะเป็นโรงงานที่มีเครื่องจักรเสียงดัง เช่น โรงงานประกอบรถยนต์ 36 แห่งของโรงงานที่จัดให้มีการรักษาความสะอาด เช่น โรงงานพวอาหารและยา มีเพียง 14 แห่งที่มีระบบป้องกันน้ำท่วม ทั้งนี้เพราะการนิคมอุตสาหกรรมบางชั้นได้ช่วยหาทางป้องกันน้ำท่วมอยู่แล้ว และโรงงานส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 มีเครื่องป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร เพราะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างปกติ ไม่หยุดชะงัก และทำให้คนงานได้รับความปลอดภัยในการทำงาน ทำให้มีขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน

สวัสดิการด้านอาหาร

โรงงานที่จัดให้มีโรงอาหารสำหรับคนงานมีประมาณร้อยละ 40 ของโรงงานทั้งหมด โดยมีโรงงานประมาณร้อยละ 2 ที่จัดให้คนงานรับประทานอาหารเช้า แต่ส่วนใหญ่จะจัดให้คนงานรับประทานอาหารเช้าต่อเมื่อมีกิจกรรมพิเศษ หรือต้องการให้คนงานทำงานล่วงเวลาในเวลากลางคืน จึงมีการจัดให้มีการรับประทานอาหารเช้า

มีโรงงานประมาณร้อยละ 40 ที่จัดให้มีการขายอาหารถูกแก่คนงาน ส่วนโรงงานที่ไม่มีโรงอาหาร จะมีพ่อค้า แม่ค้า หาอาหารมาขาย จับรถมาขายอาหารให้แก่คนงานในราคาถูกลงตามหน้าโรงงานต่าง ๆ ในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น

สวัสดิการด้านน้ำดื่ม

ตารางที่ 2

จัดน้ำดื่ม	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
จัด	45	100
ไม่จัด	0	0
รวม	45	100

โรงงานทั้งหมดที่ทำการวิจัยครั้งนี้ จัดให้มีน้ำดื่มแก่คนงาน ซึ่งส่วนใหญ่ จัดโดยวิธี

1. จัดให้มีคูเลอรัตามจุดต่าง ๆ ที่สะดวกสำหรับคนงานในการดื่มน้ำ
2. จัดเป็นที่ดื่มน้ำโดยใช้น้ำโพลาริส

สถิติการด้านห้องน้ำ

ตารางที่ 3

จำนวนห้องน้ำ	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
เพียงพอ	45	100
ไม่เพียงพอ	0	0
รวม	45	100

โรงงานทั้งหมด จัดให้มีจำนวนห้องน้ำไว้ให้ใช้อย่างเพียงพอสำหรับคนงาน เพราะทำให้คนงานได้รับความสะอาดสบาย และทำให้การปฏิบัติงานของคนงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน และคนงานมีสมาธิในการทำงาน

สถิติการด้านปฐมพยาบาล

โรงงานที่มีห้องพยาบาลมีประมาณร้อยละ 30 ของโรงงาน โดยส่วนใหญ่จะมีพยาบาลประจำอยู่ตลอดเวลา ส่วนที่มีแพทย์ประจำจะมีประมาณร้อยละ 15 ของโรงงาน โรงงานที่ไม่มีแพทย์หรือพยาบาลประจำ ส่วนใหญ่จะส่งคนงานไปรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลในนิคมฯ หรือส่งไปที่โรงพยาบาลบางกะปิ ซึ่งอยู่ที่คลองจั่น ใกล้กับการนิคมอุตสาหกรรมบางชัน

สวัสดิการด้านชุดทำงาน

ตารางที่ 4

การแจกชุดทำงาน	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
แจก	36	80
ไม่แจก	9	20
รวม	45	100

จากตารางแสดงว่าส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 80 ของโรงงานทั้งหมด จะแจกชุดทำงานให้คนงาน โดยแจกให้ประมาณปีละ 2 ชุดต่อคน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบในการทำงาน และทำให้คนงานประหยัดค่าใช้จ่าย

สวัสดิการด้านห้องพัก

โรงงานส่วนใหญ่จะไม่มีห้องพักให้คนงานเลย เพราะทางการนิคมอุตสาหกรรมบางชั้นได้ร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติสร้างแฟลตให้เช่า โดยทางโรงงานต่าง ๆ จะติดต่อขอเช่าจากการนิคมอุตสาหกรรมให้คนงานได้อยู่ หรือทางคนงานจะไปติดต่อขอเช่าอยู่เอง เพราะเนื่องจากบ้านอยู่ต่างจังหวัด หรืออยู่ไกลไม่สะดวกจะมาทำงาน

โรงงานบางโรงงานที่มีห้องพักสำหรับคนงานพักสำหรับทำงานกะกลางคืน ซึ่งมีเพียง 2-3 ห้องเท่านั้น

ระบบสหกรณ์

ตารางที่ 5

มีระบบสหกรณ์	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
มี	6	13.33
ไม่มี	39	86.67
รวม	45	100

เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางจนถึงขนาดเล็ก ไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ จึงไม่ค่อยจัดให้มีระบบสหกรณ์ มีเพียงร้อยละ 13.33 ที่จัดให้มีระบบสหกรณ์ ซึ่งเป็นโรงงานขนาดกลาง มีมาตรฐาน ระบบสหกรณ์ที่จัดให้มีคือ ขายของอุปโภคที่จำเป็นในการครองชีพ ด้วยราคาที่ยุติธรรม

สวัสดิการด้านการลาไปอุปสมบท

ตารางที่ 6

การอนุญาตให้ลาไปอุปสมบท	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
อนุญาตให้ลาโดยมีเงินเดือน	12	26.67
อนุญาตให้ลาโดยไม่มีเงินเดือน	9	20
ไม่อนุญาตให้ลา	24	53.33
รวม	45	100

โรงงานส่วนใหญ่ไม่อนุญาตให้ลาไปอุปสมบท ซึ่งมีถึงร้อยละ 53.33 จะมีเพียงร้อยละ 26.67 ที่ให้ลาไปอุปสมบทโดยมีเงินเดือน อีกร้อยละ 20 ให้ลาโดยไม่มีเงินเดือน ทั้งนี้เพราะไม่มีกฎหมายแรงงานบังคับไว้ จากการสอบถามโรงงานที่ไม่อนุญาตให้ลาไปอุปสมบท เพราะกลัวเสียงาน ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ต้องเสียเวลาจัดหาคนมาแทนคนที่ลาไปอุปสมบท

สถิติการด้านการให้เงินเดือนพนักงานที่ลาไปคลอด

ตารางที่ 7

การให้เงินเดือนแก่พนักงานที่ลาไปคลอดบุตร	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
ให้	40	88.89
ไม่ให้	0	0
รวม	40	88.89

จากตารางแสดงว่า โรงงานส่วนใหญ่ให้พนักงานลาไปคลอดบุตรโดยมีเงินเดือน ซึ่งเป็น การปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานที่อนุญาตให้คนงานหญิงสามารถลาไปคลอดบุตรได้โดยได้รับเงินเดือนคือ ลาได้ 30 วัน (มีข้อแม้ว่าจะต้องบรรจุเป็นพนักงานประจำแล้ว) มีโรงงานอีกเพียง 5 โรงงานที่ ไม่ให้เงินเดือนแก่พนักงานที่ลาไปคลอด ทั้งนี้เพราะไม่มีพนักงานหญิง โรงงานที่ให้เงินเดือนคนงาน หญิงที่ลาไปคลอดบุตร จะให้ทุกคนเท่าเทียมกัน โดยให้ลาตั้งแต่ 30-60 วัน แล้วแต่กฎแต่ละบริษัท

สถิติการด้านเงินช่วยเหลือ ประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ

ตารางที่ 8

ให้เงินช่วยเหลือด้านประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
ให้	8	17.78
ไม่ให้	37	82.22
รวม	45	100

จากตารางจะเห็นได้ว่า โรงงานส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 17.78 ของจำนวนโรงงานทั้งหมด ให้เงินช่วยเหลือด้านประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านงานศพของคนงาน พนักงานเอง รวมไปถึงญาติผู้ใหญ่ เช่น บิดา มารดา และบุตรภรรยา ถ้าเป็นเงินช่วยเหลือทางด้านญาติจะให้เงินประมาณ 300-2,000 บาท แล้วแต่ภูมณฑลของแต่ละโรงงาน สำหรับงานศพของคนงาน พนักงานเองจะให้ เป็นจำนวนมากขึ้น คือ ประมาณ 500 บาทขึ้นไป หรือให้เป็นจำนวน 12 เท่าของเงินเดือนสุดท้าย (12 เดือนของเดือนสุดท้าย) ซึ่งเป็นการเหมาะสม เพราะคนงาน พนักงานเหล่านั้น เป็นส่วนหนึ่ง ของโรงงาน และได้ทำประโยชน์ให้กับโรงงาน

สำหรับในด้านงานแต่งงาน งานประเพณีอื่น ๆ จำนวนเงินที่บริษัทให้ ประมาณ 500-2,000 บาท สำหรับบริษัทที่ไม่ให้เงินช่วยเหลือส่วนใหญ่มีจำนวนถึงร้อยละ 82.22 โดยทั่วไป ในเวลาที่มีพิธีการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ผู้บังคับบัญชาจะช่วยออกส่วนหนึ่ง และเพื่อนร่วมงานจะช่วยกัน บริจาคช่วยเหลือ

สถิติการด้านพาหนะรับส่งพนักงาน

ตารางที่ 9

พาหนะรับส่ง	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
มี	14	31.11
ไม่มี	31	68.89
รวม	45	100

จำนวนโรงงานที่มีรถรับส่งพนักงานมีจำนวนน้อย คือ ร้อยละ 31.11 ของจำนวนโรงงาน แสดงว่าโรงงานส่วนมากไม่เห็นความสำคัญของรถรับส่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีคนงาน หรือพนักงาน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใกล้บริเวณนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น หรือมีฉะนั้น คนงาน หรือพนักงาน อาจอาศัย อยู่ในแฟลตของการเคหะแห่งชาติที่จากโรงงานติดต่อเช่าให้พัก หรือคนงานติดต่อเช่าพักเอง โรงงาน ที่มีรถรับส่งจะมีรถรับส่งประมาณ 1-4 คัน แต่บางโรงงานที่ไม่มีรถรับส่งอาจออกค่าพาหนะให้แก่ คนงานหรือพนักงาน

สวัสดิการด้านสันตนาการ

ตารางที่ 10

สวัสดิการด้านสันตนาการ	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
มี	15	33.33
ไม่มี	30	66.67
รวม	45	100

จำนวนโรงงานที่มีสวัสดิการด้านสันตนาการ มีจำนวนน้อย มีเพียงร้อยละ 33.33 ซึ่งมีสวัสดิการ ดังนี้ คือ สร้างสนามเบดมินตัน บาสเกตบอล นำคนไปเที่ยวต่างจังหวัดในวันแรงงานแห่งชาติ วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน มีมหรสพฉายในวันตรุษสำคัญ เช่น ปีใหม่ จากการที่มีสวัสดิการด้านสันตนาการน้อย อาจเป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจของบริษัทไม่ดี ต้องการตัดรายจ่ายต่าง ๆ ไม่เห็นความสำคัญของสวัสดิการด้านนี้

สวัสดิการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่งที่พนักงานควรจะได้รับ เพราะทำให้พนักงานได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานประจำ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน

โรงงานประมาณร้อยละ 75.56 ของจำนวนโรงงานที่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน ทั้งนี้เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานซึ่งประกาศโดยกระทรวงมหาดไทย ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พุทธศักราช 2516 เป็นต้นไป (โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515) ซึ่งมีข้อความดังนี้

"ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้าง ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน ทั้งนี้ เว้นแต่นายจ้างซึ่งประกอบกิจการเพาะปลูก หรือประมง และไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย

นายจ้างผู้ใดมีหน้าที่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนอยู่แล้ว ให้จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนต่อไป แม้ว่าภายหลังมีลูกจ้างไม่ถึง 20 ก็ตาม"

ส่วนโรงงานอีกร้อยละ 24.44 ไม่จ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน เพราะมีคนงานไม่ถึง 20 คน ตามกฎหมายแรงงาน จึงไม่ต้องจ่าย จะเห็นว่าโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น ส่วนใหญ่จะปฏิบัติตามที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ประกอบการโรงงาน

การจัดสวัสดิการให้พนักงานทุกคนเท่าเทียมกัน

จากการวิจัยพบว่ามีโรงงาน 39 แห่ง ให้สวัสดิการพนักงานทุกคนเท่าเทียมกัน อีก 6 แห่ง ไม่เท่าเทียมกัน ที่ให้ไม่เท่าเทียมกัน เพราะให้สวัสดิการพนักงานรายเดือนมากกว่ารายวัน บางตำแหน่งได้พิเศษมากกว่าตำแหน่งอื่น ผลของการวิจัยปรากฏว่ามีผู้บริหารให้สวัสดิการเท่าเทียมกันถึง ร้อยละ 86.67 แสดงว่าผู้บริหารของโรงงานเห็นความสำคัญของพนักงานทุก ๆ คนเท่าเทียมกัน เพราะ

1. ถือว่าความสำเร็จของกิจการจะต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย
2. ถือว่าทุกคนเป็นจักรกลของกิจการ ถ้าจักรกลไหนไม่ให้ความร่วมมือ อาจจะทำให้งานชะงัก ไม่ได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
3. การให้สวัสดิการเท่าเทียมกันทุกคน ทำให้ขวัญและกำลังใจของพนักงานดี ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูง

ผลของการ จัดระบบสวัสดิการ

ตารางที่ 11

ผลของการจัดระบบสวัสดิการที่กล่าวมามีผลทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่งาน	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
มีผล	42	93.33
ไม่มีผล	3	6.67
รวม	45	100

จากตารางแสดงว่า ผลของการจัดระบบสวัสดิการที่ดี มีผลทำให้พนักงาน คนงานมีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงานถึงร้อยละ 93.33 และไม่มีผลเพียงร้อยละ 6.67

เหตุที่ไม่มีผล เพราะคนงานบางคนคิดว่า สวัสดิการที่ได้รับเป็นเพียงสิ่งที่นายจ้างให้เขาตามที่กฎหมายแรงงานระบุไว้ ดังนั้น จึงเป็นเพียงผลพลอยได้ของพวกเขาเท่านั้น จึงไม่เป็นที่กระตุ้นให้พวกเขาเกิดความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน

ผลของความกระตือรือร้นในการทำงาน

ตารางที่ 12

ความกระตือรือร้นของพนักงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
ลดลง	42	93.33
ไม่ลดลง	3	6.67
รวม	45	100

จากตารางแสดงว่า ความกระตือรือร้นของพนักงานมีผลทำให้จำนวนของเสียลดลงร้อยละ 93.33 ของโรงงานทั้งหมดที่ให้ข้อมูล มีเพียงร้อยละ 6.67 ที่ไม่มีผล

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าสวัสดิการที่ดีมีผลทำให้คนงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานเป็นผลทำให้จำนวนของเสียลดลง เป็นส่วนน้อยที่ไม่ทำให้คนงานเกิดความกระตือรือร้น ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นได้ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น คือ คนงานมีความคิดว่าสวัสดิการเป็นเพียงสิ่งที่นายจ้างให้ตามที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ พวกเขาจึงไม่จำเป็นที่จะต้องเอาใจใส่ในการทำงาน

การทดสอบสมมุติฐาน - ด้านผู้บริหาร

สมมุติฐานของวิทยานิพนธ์นี้ คือ

"การบริหารงานบุคคลในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน โดยเฉพาะด้านสวัสดิการที่กำลังพัฒนา ทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้นและมีความเอาใจใส่ในการทำงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง"

ตารางที่ 13

ผลของการจัดสวัสดิการที่กำลังพัฒนา มีผลทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน	ผู้บริหาร		รวม
	ชาย	หญิง	
มีผล	22 (22.4)	20 (19.6)	42
ไม่มีผล	2 (1.6)	1 (1.4)	3
รวม	24	21	45

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ไคสแควร์ (χ^2)

สมมติฐาน

H_0 :- ผลของการจัดสวัสดิการที่กำลังพัฒนา มีผลทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น
เอาใจใส่ในการทำงาน

ระบบนัยสำคัญ

ให้ $\alpha = 0.05$

การทดสอบ

สูตร

$$E_{ij} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n_{..}}$$

$$E_{11} = \frac{24 \times 42}{45} = 22.4$$

$$E_{12} = \frac{24 \times 3}{45} = 1.6$$

$$E_{21} = \frac{21 \times 42}{45} = 19.6$$

$$E_{22} = \frac{21 \times 3}{45} = 1.4$$

สูตร

$$\begin{aligned} \chi^2_{(r-1)(c-1)} &= \sum_{i=1}^c \sum_{j=1}^r \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \\ &= \frac{(22 - 22.4)^2}{22.4} + \frac{(20 - 19.6)^2}{19.6} + \frac{(2 - 1.6)^2}{1.6} + \frac{(1 - 1.4)^2}{1.4} \\ &= \frac{0.16}{22.4} + \frac{0.16}{19.6} + \frac{0.16}{1.6} + \frac{0.16}{1.4} \\ &= 0.0071 + 0.0082 + 0.1 + 0.1143 \\ &= 0.2296 \end{aligned}$$

เปิดตาราง χ^2 ที่ d.f. = (2-1)(2-1) = 1 และ $\alpha = 0.05$

จะปฏิเสธ สมมติฐาน เมื่อ $\chi^2 > \chi^2_{(.95, 1)} = 3.84$

แต่ χ^2 ที่ได้ = 0.2296 ซึ่งน้อยกว่า 3.84

ดังนั้นเรายอมรับ (accept) สมมติฐานนี้ <

ผลของความกระตือรือร้นในการทำงาน

ตารางที่ 14

ผลของความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง	ผู้บริหาร ชาย	ผู้บริหาร หญิง	รวม
ลดลง	22 (22 . 4)	20 (19 . 6)	42
ไม่ลดลง	2 (1 . 6)	1 (1 . 4)	3
รวม	24	21	45

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ไคสแควร์ (χ^2)

สมมุติฐาน

H_0 :- ผลของความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง

ระดับนัยสำคัญ

ให้ $\alpha = 0.05$

การทดสอบ

สูตร

$$E_{ij} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n_{..}}$$

$$E_{11} = \frac{24 \times 42}{45} = 22.4$$

$$E_{12} = \frac{24 \times 3}{45} = 1.6$$

$$E_{21} = \frac{21 \times 42}{45} = 19.6$$

$$E_{22} = \frac{21 \times 3}{45} = 1.4$$

สูตร

$$\begin{aligned} \lambda^2 \frac{c}{(r-1)(c-1)} &= \sum_{i=1}^c \sum_{j=1}^r \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \\ &= \frac{(22 - 22.4)^2}{22.4} + \frac{(20 - 19.6)^2}{19.6} + \frac{(2 - 1.6)^2}{1.6} + \frac{(1 - 1.4)^2}{1.4} \\ &= 0.2296 \end{aligned}$$

เปิดตาราง λ^2 ที่ d.f. = (2-1)(2-1) = 1 และ $\alpha = 0.05$

$$\text{จะได้ } \lambda^2_{(.95, 1)} = 3.84$$

จะปฏิเสธ สมมุติฐาน เมื่อ $\lambda^2 > \lambda^2_{(.95, 1)} = 3.84$

แต่ λ^2 ที่ได้ = 0.2296 ซึ่งน้อยกว่า 3.84

ดังนั้น เรายอมรับ (accept) สมมุติฐานนี้

จากการพิสูจน์สมมุติฐานทั้ง 2 ด้าน แสดงว่า เรายอมรับสมมุติฐานที่ว่า

"การบริหารงานบุคคลในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน โดยเฉพาะด้านสวัสดิการที่กำลังพัฒนา ทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น และมีความเอาใจใส่ในการทำงาน เป็นผลทำให้ของเสียลดลง"

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารที่จะจัดระบบสวัสดิการที่ดีเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะมีดังนี้ คือ

1. ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดสวัสดิการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ลักษณะงาน
การทำงาน ฯลฯ ให้เหมาะสมตลอดเวลา
2. จัดให้มีระบบเบี้ยขยัน
3. จัดให้มีกองทุนสำหรับพนักงานผู้ยืมในเวลาฉุกเฉิน โดยเสียอัตราดอกเบี้ยต่ำ
4. จัดให้มีการประกันชีวิตของพนักงานโดยประกันกับบริษัทประกันภัยเอกชน เช่น
บริษัท AIA ไทยสมุทรประกันภัย กรุงเทพประกันภัย เป็นต้น
5. จัดให้มีค่ารักษาพยาบาลของพนักงาน และครอบครัว เช่น บุตร ภรรยา พ่อ แม่
6. จัดให้มีระบบเงินสะสม ประกันภัย บำนาญ
7. จัดเงินช่วยเหลือการศึกษาแก่บุตรของพนักงาน คนงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล - ด้านพนักงาน

ผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้แจกแบบสอบถามแก่พนักงาน 844 คน จากพนักงานทั้งหมดประมาณ 6,027 คน ซึ่งเป็นจำนวนร้อยละ 14 ของทั้งหมด โดยเพศชาย 440 คน เพศหญิง 404 คน และได้ทำการสัมภาษณ์พนักงานบางท่าน

พนักงานที่ให้ความร่วมมือเป็นพนักงานรายเดือนร้อยละ 20.02 (169 คน) พนักงานรายวันร้อยละ 79.98 (675 คน)

ตารางที่ 15

ประเภทพนักงาน	กรุงเทพฯ		ต่างจังหวัด		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายวัน	450	76.14	225	88.93	675	79.98
รายเดือน	141	23.86	28	11.07	169	20.02
รวม	591	100	253	100	844	100

พนักงานรายวันส่วนใหญ่เป็นคนกรุงเทพฯ ในทำนองเดียวกันกับพนักงานรายเดือน ซึ่งก็เป็นคนกรุงเทพฯ แสดงว่าบุคคลที่มาทำงานในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ เพราะสะดวกในการเดินทาง และในด้านที่พักอาศัย จึงไม่จำเป็นต้องย้ายที่อยู่อาศัย

การศึกษา

พนักงานรายวันมีการศึกษาระหว่าง ป.4 - ม.ศ.5 ส่วนพนักงานรายเดือน มีการศึกษาระหว่าง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึง ปริญญาตรี

สถานภาพการสมรส

จากการสำรวจปรากฏว่า พนักงานรายวันส่วนใหญ่เป็นโสดถึงร้อยละ 65 ของคนงานทั้งหมด เป็นหม้ายและหย่าร้อยละ 4 แต่งงานแล้วร้อยละ 31.5 แยกกันอยู่ร้อยละ 5 ซึ่งแสดงว่าฝ่ายบริหารต้องการรับพนักงานที่เป็นโสด เพราะคนงานที่เป็นโสดจะสามารถทำงานได้เต็มที่ เพราะถ้าคนงานที่มีครอบครัวแล้วอาจมีปัญหาด้านการลาพักคลอด ดูผลการเจ็บป่วยของคนในครอบครัว ปัญหาทางการเงิน

ส่วนพนักงานรายเดือนเป็นโสดร้อยละ 62 แต่งงานร้อยละ 38 ของคนงานทั้งหมด

จำนวนเวลาทำงาน

จากการสำรวจเวลาทำงานของพนักงานรายวันจะทำงานเป็นเวลา 8 ชั่วโมง ซึ่งถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน โดยการทำงานแบ่งเป็นดังนี้

1. ทำงานตั้งแต่เวลา 8.00 น. ถึง 17.00 น. พักเที่ยง 1 ชั่วโมง
2. ทำงานตั้งแต่เวลา 16.00 น. ถึง 24.00 น.
3. ทำงานตั้งแต่เวลา 24.00 น. ถึง 8.00 น.

ในการทำงานจะใช้แต่ละแบบของเวลาทำงานนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน และสภาพโรงงาน บางโรงงานมีระบบการผลิตมาก อาจแบ่งเป็น 2-3 ตามเวลาที่แสดงข้างต้น พนักงานจะเข้าทำงานตามระยะเวลาที่ถูกกำหนด ส่วนพนักงานรายเดือน ส่วนใหญ่ทำงานประมาณ 7½ ชั่วโมง คือ เข้าเวลา 8.30 น. ถึง 17.00 น. แต่บางโรงงานเข้าทำงานเหมือนพนักงานรายวัน

สวัสดิการด้านน้ำดื่ม

ตารางที่ 16

จัดน้ำดื่ม	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
จัด	844	100
ไม่จัด	0	0
รวม	844	100

จากตารางแสดงว่าฝ่ายบริหารได้เห็นความสำคัญของสวัสดิการด้านนี้ จึงจัดหาน้ำดื่มให้พนักงานทุกโรงงาน เพราะเพื่อความสะดวกของพนักงานในเวลาทำงาน และลดการหลีกเลี่ยงการทำงานของพนักงาน

สวัสดิการด้านโรงอาหาร

ตารางที่ 17

จัดให้มีโรงอาหาร	จำนวนพนักงาน	ร้อยละ
จัด	334	39.57
ไม่จัด	510	60.43
รวม	844	100

จากการสำรวจแสดงว่า ฝ่ายบริหารจัดให้มีโรงอาหารสำหรับพนักงาน หรือคนงานในนิคมอุตสาหกรรมเพียงร้อยละ 39.57 ส่วนใหญ่ไม่จัดให้มีโรงอาหารซึ่งมีถึงร้อยละ 60.43

เมื่อทางโรงงานไม่จัดให้มีโรงอาหารที่ขายอาหาร คนงานจะรับประทานอาหารโดย

1. ซื้อหากินเอง ร้อยละ 40.5 ของพนักงานทั้งหมด 844 คน โดยซื้อจากพ่อค้าแม่ค้า ที่มาขายหน้าโรงงาน ร้านอาหารแถวนิคมอุตสาหกรรม
2. นำมาจากที่บ้าน ร้อยละ 10 ของพนักงานทั้งหมด 844 คน
3. ช่วยกันจัดหามา ร้อยละ 8.5 ของพนักงานทั้งหมด 844 คน โดยพนักงานหาอาหารมาคนละชนิดสองชนิด มาแลกเปลี่ยน และร่วมรับประทานอาหารกัน
4. โรงงานจัดอาหารให้พนักงานรับประทานฟรี ร้อยละ 1.42 ของพนักงานทั้งหมด 844 คน

สวัสดิการด้านห้องน้ำ

ตารางที่ 18

ห้องน้ำจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
จัดให้ครบทุกอย่าง	647	76.66
ไม่จัดให้ครบทุกอย่าง	197	23.34
รวม	844	100

จากตาราง แสดงว่า ฝ่ายบริหารส่วนมากจัดให้มีห้องน้ำ พร้อมเครื่องสุขภัณฑ์ครบถ้วน ถึงร้อยละ 76.66 ส่วนอีกร้อยละ 23.34 จัดเครื่องสุขภัณฑ์ไม่ครบ สิ่งที่ขาดคือ

1. กระดาษชำระ อาจให้เป็นจำนวนน้อย จนไม่มีให้เลย
2. แปรงรักษาความสะอาดในห้องน้ำ
3. กระจกส่องหน้าในห้องน้ำ
4. การรักษาความสะอาดของห้องน้ำ
5. ไม่มีการแยกห้องน้ำชาย ออกจากห้องน้ำหญิง

สิ่งที่ขาดเหล่านี้ ฝ่ายบริหารควรที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อเป็นสวัสดิการแก่พนักงาน
ด้วย

สวัสดิการด้านสุขภาพ

ตารางที่ 19

การได้รับการตรวจสอบร่างกาย	จำนวนพนักงาน	ร้อยละ
เคย	502	59.48
ไม่เคย	342	40.52
รวม	844	100

จากตารางจะเห็นว่าคนงานร้อยละ 59.88 ของคนงานทั้งหมดได้รับการตรวจสอบสุขภาพ แสดงว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของสุขภาพ อนามัย ของพนักงาน ดังนั้นจึงจัดให้มีสวัสดิการทางด้านนี้แก่พนักงาน คนงาน ทั้งนี้เป็นเพราะการทำงานในโรงงานมีอันตรายต่อพนักงาน เช่น โรงงานเกี่ยวกับสารเคมี ฝ่ายบริหารส่วนใหญ่จะจัดให้มีแพทย์ พยาบาล มาตรวจร่างกาย ประมาณปีละ 1-2 ครั้ง

อีกร้อยละ 40.52 ไม่มีการตรวจสอบสุขภาพ เป็นเพราะ

1. เป็นโรงงานขนาดเล็ก
2. สภาพการทำงานไม่เป็นอันตรายต่อคนงาน
3. ไม่เห็นความสำคัญของสวัสดิการด้านนี้

สวัสดิการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญ เพราะจะทำให้

1. พนักงานมีสุขภาพอนามัยดี ที่จะทำงานได้อย่างดี
2. ลดการขาดงานของพนักงาน
3. ป้องกันโรคติดต่อในโรงงาน

จากการสำรวจปรากฏว่าโรงงานทุกแห่งมีการช่วยเหลือรักษาพยาบาลคนงานที่เจ็บป่วย หรือประสบอุบัติเหตุในขณะทำงาน ซึ่งให้ความช่วยเหลือ โดยวิธี

1. ถ้าเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุมาก จะส่งโรงพยาบาลบางกะปิ หรือสถานพยาบาลในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น
2. ให้พนักงานไปปรึกษาตามคลินิก หรือโรงพยาบาล แล้วออกค่ารักษาให้โดยเอาใบเสร็จรับเงินมาเบิก
3. ให้ไปรักษาตามสถานพยาบาล หรือโรงพยาบาลที่มีสัญญากับทางโรงงาน
4. มีแพทย์ พยาบาล ดูแลรักษาในเวลาทำงาน ของพนักงาน

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

มีเพียงบางโรงงานที่มีห้องพักให้คนงานทำงานกะกลางคืน เพียง 2-3 ห้อง ส่วนใหญ่จะให้คนงานไปพักแฟลตของการเคหะแห่งชาติในนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น โดยทางโรงงานออกค่าเช่าให้ มีพนักงานบางส่วนเช่าแฟลตของการเคหะอยู่เอง หรือเช่าบ้านใกล้ ๆ กับการนิคมฯ คนงานบางส่วนมีบ้านใกล้บริเวณการนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น

สวัสดิการด้านสหกรณ์

ตารางที่ 20

มีระบบสหกรณ์	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
ไม่มี	726	86.02
มี	118	13.98
รวม	844	100

จากตารางแสดงว่า โรงงานส่วนใหญ่ไม่มีสหกรณ์ เพราะไม่มีถึงร้อยละ 86.02 ระบบสหกรณ์คือ สหกรณ์ที่ขายสินค้าในราคาถูก ขายเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการบริโภคด้วยราคาถูก

สวัสดิการด้านสันทนาการ

ตารางที่ 21

สวัสดิการด้านสันทนาการ	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
มี	296	35.07
ไม่มี	548	64.93
รวม	844	100

จากตารางแสดงว่า มีเพียงร้อยละ 35.07 ที่ได้รับสวัสดิการด้านสันทนาการ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

นี้ คือ

1. การไปเที่ยวต่างจังหวัดในวันแรงงานแห่งชาติ วันตรุษจีน วันปีใหม่
2. การฉายภาพยนตร์ ในวันหยุดสำคัญ
3. มีการละเล่น การแสดง งานรื่นเริงในวันหยุดตรุษสำคัญ
4. มีสนามเล่นกีฬา เช่น บาสเกตบอล แบดมินตัน วอลเลย์บอล

สถิติการด้านการลาไปอุปสมบท

ตารางที่ 22

การลาไปอุปสมบทโดยให้เงินเดือน	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
ให้	212	25.12
ไม่ให้	632	74.88
รวม	844	100

จากตารางฝ่ายบริหารให้เงินเดือนระหว่างลาไปอุปสมบทเพียงร้อยละ 25.12 ที่ไม่ให้เงินเดือนร้อยละ 74.88 ทั้งนี้เพราะไม่มีกฎหมายแรงงานบังคับหรือกำหนดกฎหมายไว้ ซึ่งไม่ผิดต่อกฎหมายแรงงาน

สถิติการด้านการให้เงินเดือนระหว่างการลาไปคลอด

ปรากฏว่าพนักงานหญิง 404 คน ตอบว่าได้รับเงินเดือนระหว่างการลาไปคลอด โดยได้รับอนุญาตให้ลาคลอด เป็นเวลา 30-60 วัน แสดงว่า ฝ่ายบริหารได้ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานที่ให้พนักงานลาคลอดได้ 30 วัน โดยได้รับเงินเดือน (ทั้งนี้ต้องปฏิบัติงาน หรือทำงานพันธะระยะทดลองงาน) มีโรงงานประมาณร้อยละ 40 ที่ให้เงินช่วยเหลือในการคลอดบุตร

สถิติการด้านเงินช่วยเหลือด้านพิธีกรรม

ปรากฏว่ามีพนักงานที่ได้รับเงินช่วยเหลือด้านพิธีกรรมต่าง ๆ จากบริษัทเพียงร้อยละ 18 ส่วนอีกประมาณร้อยละ 82 ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือนี้ แต่โดยทั่วไปฝ่ายบริหารอาจให้ในรูปส่วนตัวหรือเพื่อนฝูงช่วยกันเรียกรับให้

สำหรับเงินช่วยเหลือที่ทางฝ่ายบริการให้ในพิธีกรรมต่าง ๆ ประมาณ 200 ถึง 1,000 บาท แล้วแต่ตำแหน่ง และกฎของแต่ละบริษัท และตามความจำเป็นของพนักงานแต่ละคน

สวัสดิการด้านสภาพภายในโรงงาน

ตารางที่ 23

การจัดสถานที่ทำงานให้เหมาะสม	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
จัด	717	84.95
ไม่จัด	127	15.05
รวม	844	100

จากตารางแสดงว่าฝ่ายบริหารจัดสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับการทำงานของพนักงาน เพราะมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 84.95 มีเพียงร้อยละ 15.05 ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

1. มีเสียงรบกวนในการทำงาน
2. สถานที่ทำงานไม่สะอาดเพียงพอ
3. ไม่มีเครื่องมือป้องกันอันตรายจากเครื่องจักร
4. ไม่มีระบบขจัดกลิ่น เหม่า

สวัสดิการด้านชุดทำงาน

ตารางที่ 24

การให้ชุดทำงาน	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
ให้	645	77.49
ไม่ให้	190	22.51
รวม	844	100

จากตารางแสดงว่า บริษัทส่วนใหญ่ให้ชุดทำงานแก่คนงาน ซึ่งมีถึงร้อยละ 77.49 โดยให้ชุดทำงานทั้งเสื้อและกางเกง และมีบางโรงงานให้แต่เสื้อ ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำงาน และเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายแก่คนงาน โดยบริษัทจะแจกชุดทำงานให้พนักงาน 2-3 ชุดต่อปี และมีเพียงร้อยละ 22.51 ที่ไม่แจกชุดทำงานให้กับคนงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานขนาดเล็ก

สวัสดิการด้านพาหนะรับส่ง

ตารางที่ 25

จัดให้มีพาหนะ หรือรถรับส่ง	จำนวนคนงาน	ร้อยละ
จัด	210	24.88
ไม่จัด	635	75.22
รวม	844	100

แสดงว่าโรงงานส่วนใหญ่ไม่มีรถรับส่ง เพราะมีถึงร้อยละ 75.22 แสดงว่า พนักงานเดินทางไปทำงานเอง โดยรถประจำทาง รถสองแถว รถส่วนตัว คนงานร้อยละ 24.88 ที่มีรถรับส่ง พนักงาน และพนักงานมักจะเคยใช้บริการนี้ด้วย เพราะสะดวกในการเดินทางไปทำงาน และประหยัดค่าใช้จ่าย และอาศัยอยู่ในเส้นทางของการเดินทาง

ส่วนที่ไม่เคยใช้ เพราะไม่อาศัยอยู่ในเส้นทางของเส้นทางรถโดยสารที่จะเดินทางไป ในเส้นทางรถโดยสาร มีรถส่วนตัว นั่งรถไปทำงานกับเพื่อนร่วมงาน อยู่ใกล้โรงงาน

ผลของการจัดสวัสดิการ

ตารางที่ 26

ผลของการจัดสวัสดิการมีผลให้พนักงาน มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน	จำนวนคนงาน		ร้อยละ
	หญิง	ชาย	
มีผล	349	400	88.74
ไม่มีผล	44	51	11.26
รวม	393	451	100

จากตาราง แสดงว่า ผลของการจัดการสวัสดิการที่กล่าวมา และที่กำลังพัฒนาให้ดีขึ้น มีผลทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน มีจำนวนเปอร์เซ็นต์สูงถึงร้อยละ 88.74 ส่วนอีกร้อยละ 11.26 ไม่มีผล เพราะพนักงานมีความคิดเห็นว่าสวัสดิการเป็นสิ่งที่เขาควรจะได้รับ หลังจากตรากตรำทำงานให้กับนายจ้าง และคิดว่าควรมีสวัสดิการหรือไม่มี ไม่มีผลต่อการทำงานของตน เพราะการทำงานขึ้นอยู่กับอารมณ์ของพวกเขาในแต่ละวัน

ผลของความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ในการทำงาน

ตารางที่ 27

ผลของความกระตือรือร้น เอาใจใส่ใน การทำงาน มีผลให้ของเสียลดลง	จำนวนคนงาน		ร้อยละ
	หญิง	ชาย	
ลดลง	355	387	87.91
ไม่ลดลง	49	53	12.09
รวม	404	440	100

จากตาราง ปรากฏว่า มีชาย 387 คน หญิง 355 คน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วคิดเป็น ร้อยละ 87.91 ของจำนวนทั้งหมด 844 คน กล่าวว่าการของความกระตือรือร้น และเอาใจใส่ในการทำงานมีผลทำให้ของเสียลดลง และมีเพียงร้อยละ 12.09 ที่ไม่มีผลทำให้ของเสียลดลง โดยถือว่าเป็นสิ่งที่เขาควรจะได้รับตามกฎหมายแรงงาน และหน้าที่ของเขา เพียงทำให้ครบตามชั่วโมงทำงานโดยไม่คำนึงถึงผลเสียหายของนายจ้าง

การทดสอบสมมติฐาน - ด้านพนักงาน

สมมติฐานของวิทยานิพนธ์นี้ คือ

"การบริหารงานบุคคลในนิคมอุตสาหกรรม บางชั้น โดยเฉพาะด้านสวัสดิการที่กำลังพัฒนา ทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น และมีความเอาใจใส่ในการทำงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง"

ตารางที่ 28

ผลของการจัดสวัสดิการที่กำลังพัฒนา มีผลทำให้พนักงานมีความ กระตือรือร้น และเอาใจใส่ทำงาน	จำนวนคนงาน		รวม
	หญิง	ชาย	
มีผล	349 (348.76)	400 (400.24)	749
ไม่มีผล	44 (44.24)	51 (50.70)	95
รวม	393	451	844

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ไคสแควร์ (χ^2)

สมมติฐาน

H_0 :- ผลของการจัดสวัสดิการที่กำลังพัฒนา มีผลทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น
เอาใจใส่ในการทำงาน

ระดับนัยสำคัญ

ให้ $\alpha = 0.05$

การทดสอบ

สูตร

$$E_{ij} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n..}$$

$$E_{11} = \frac{393 \times 749}{844} = 348.76$$

$$E_{12} = \frac{393 \times 95}{844} = 44.24$$

$$E_{21} = \frac{451 \times 749}{844} = 400.24$$

$$E_{22} = \frac{451 \times 95}{844} = 50.76$$

สูตร

$$\begin{aligned} \chi^2_{(r-1)(c-1)} &= \sum_{i=1}^c \sum_{j=1}^r \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \\ &= \frac{(349-348.76)^2}{348.76} + \frac{(400-400.24)^2}{400.24} + \frac{(44-44.24)^2}{44.24} + \frac{(51-50.76)^2}{50.76} \\ &= 0.00017 + 0.00014 + 0.00013 + 0.00113 \\ &= 0.00274 \end{aligned}$$

เปิดตาราง χ^2 ที่ d.f. = (2-1)(2-1) = 1

จะปฏิเสธ สมมติฐาน เมื่อ $\chi^2 > \chi^2_{(.95, 1)} = 3.84$

แต่ χ^2 ที่ได้ = 0.00144 ซึ่งน้อยกว่า 3.84

ดังนั้นเรายอมรับ (accept) สมมติฐานนี้

ตารางที่ 29

ผลของความกระตือรือร้น เอาใจใส่ ในการทำงาน มีผลให้ของเสียลดลง	จำนวนคนงาน		รวม
	หญิง	ชาย	
ลดลง	355 (355.18)	387 (386.82)	742
ไม่ลดลง	49 (48.82)	53 (53.18)	102
รวม	404	440	844

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ไคสแควร์ (χ^2)

สมมุติฐาน

H_0 :- ผลของความกระตือรือร้น เอาใจใส่ในการทำงาน มีผลให้ของเสียลดลง

ระบบนัยสำคัญ

ให้ $\alpha = 0.05$

การทดสอบ ทำตามลำดับขั้น ดังนี้

1. หาค่าความถี่ คาดหวัง ในแต่ละช่วงดังนี้

$$\text{สูตร } E_{ij} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n..}$$

$$E_{11} = \frac{404 \times 742}{844} = 355.18$$

$$E_{12} = \frac{404 \times 102}{844} = 48.82$$

$$E_{21} = \frac{440 \times 742}{844} = 386.82$$

$$E_{22} = \frac{440 \times 102}{844} = 53.18$$

2. คำนวณค่า ไคสแควร์ (λ^2) โดยใช้สูตร

$$\lambda^2_{(r-1)(c-1)} = \sum_{i=1}^c \sum_{j=1}^r \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$= \frac{(355-355.18)^2}{355.18} + \frac{(387-386.82)^2}{386.82} + \frac{(49-48.82)^2}{48.82} + \frac{(53-53.18)^2}{53.18}$$

$$= 0.00144$$

เปิดตาราง λ^2 ที่ d.f. = (2-1)(2-1)=1 และ $\alpha = 0.05$

$$\text{จะได้ } \lambda^2_{(.95, 1)} = 3.84$$

3. จะปฏิเสธ สมมติฐาน เมื่อ $\lambda^2 > \lambda^2_{(.95, 1)} = 3.84$

4. แต่ λ^2 ที่ได้ = 0.00144 ซึ่งน้อยกว่า 3.84

ดังนั้นเรายอมรับ (accept) สมมติฐานนี้

จากการพิสูจน์สมมติฐานทั้ง 2 ด้าน แสดงว่า เรายอมรับ สมมติฐานที่ว่า

"การบริหารงานบุคคลในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน โดยเฉพาะด้านสวัสดิการที่กำลังพัฒนา ทำให้พนักงานมีความกระตือรือร้น และมีความเอาใจใส่ในการทำงาน มีผลทำให้ของเสียลดลง"

ข้อเสนอแนะของพนักงานในด้านสวัสดิการต่อผู้บริหาร

1. จัดให้มีการสัมมนาระหว่างพนักงาน และฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ
2. ให้ฝ่ายบริหาร จัดให้มีเงินช่วยเหลือทางการเงิน เช่น มีกองทุนช่วยเหลือ การศึกษาของบุตรคนงาน มีการจัดตั้งเงินทุนสงเคราะห์ เพื่อการกู้ยืมเงิน
3. ควรมีมาตรการส่งเสริมให้คนงานรู้จักการออมทรัพย์ โดยหักจากเงินเดือนส่วนหนึ่ง และนายจ้างสมทบอีกส่วนหนึ่ง โดยนำไปฝากธนาคารไว้เพื่อให้มีดอกเบีย
4. ฝ่ายบริหารควรจัดให้มีเบี้ยขยันในการทำงาน
5. ฝ่ายบริหารควรจัดให้มีบำเหน็จ บำนาญแก่คนงาน

6. ฝ่ายบริหารควรจัดสภาพการทำงานในโรงงานให้เหมาะสม และปรับปรุงอยู่เสมอ ให้เหมาะกับการทำงาน
7. ควรมีการปรับปรุงสวัสดิการด้านรถรับส่งพนักงานให้เพียงพอ และจัดให้มีขึ้น โดยพิจารณาถึงแหล่งหรือบริเวณที่คนงานอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
8. จัดให้มีกล่องรับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับสวัสดิการ และให้ฝ่ายบริหาร รับฟังความคิดเห็น และปรับปรุงด้านสวัสดิการให้ดีขึ้นตามคำแนะนำ
9. จัดให้มีเครื่องกีฬา เช่น ไม้แบดมินตัน, ลูกบอล ฯลฯ
10. จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญมาอบรม และอธิบายเกี่ยวกับการทำงาน และความรู้เทคนิค ใหม่ ๆ
11. ควรมีการปรับปรุงสวัสดิการเกี่ยวกับชุดทำงาน (สำหรับโรงงานบางแห่งที่ยังไม่มี สวัสดิการด้านนี้)
12. จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมให้สะอาด เพียงพอสำหรับคนงาน
13. จัดให้มีโรงอาหารที่มีการขายอาหารราคาถูกแก่คนงาน (สำหรับโรงงานบางแห่งที่ ไม่มีสวัสดิการด้านนี้)

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย